

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om lægevidenskabelig studenterundervisning på hospitaler under Københavns hospitalsvæsen og Københavns amts sygehusvæsen.

(Lovforslaget (nr. 59) findes i tillæg A. sp. 1125, fremsættelsen i tidenden. sp. 1640).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Orla Møller: Det er på tide, at tinget får dette lovforslag til behandling, og det er det alene af den grund, at den ordning, som Københavns universitet har med hospitalsvæsenet i København og Københavns amt om den kliniske undervisning, ophører med udgangen af januar måned 1970. Men det er også på tide, at der skabes de rigtige rammer for den kliniske undervisning af studenterne ved det lægevidenskabelige fakultet. Det er længe siden, at rigshospitalet havde den fornødne kapacitet til at bestride denne undervisning. Det stærkt øgede antal medicinske studenter gjorde dette umuligt. Den nye studieordning af 1967 har yderligere accentueret behovet for at finde frem til nye rammer, der kan give den forsvarlige undervisning. Vi hilser i socialdemokratiet med glæde, at der nu er mulighed for, at de utilfredsstillende forhold for både studenter og undervisere bliver rettet.

Med disse ord kunne jeg have anbefalet lovforslaget til en hurtig udvalgsbehandling. Men jeg føler det alligevel nødvendigt med et par enkelte kommentarer.

For det første er dette lovforslag en del af en større sammenhæng bagud og fremover, og rigshospitalets udbygning er en forudgående del af ordningen for den kliniske undervisning. De to nye lægeskoler, som lovforslaget tilsigter oprettet, bliver den nødvendige komplettering af rigshospitalet, men de undervisningsmæssige faciliteter bliver først helt tilfredsstillende, når det meget nøje omtalte Panuminstitut ved

Blegdamshospitalet bliver til virkelighed. Næst så vidt skulle mulighederne for at nå et højt kvalitetsniveau i den lægevidenskabelige uddannelse være gode, for så vidt angår de målsætninger, som det for tiden er gørligt at sætte for dette studie- og forskningsfelt.

Næste kommentar gælder de organisatoriske forhold. Jeg tænker i den forbindelse ikke først og fremmest på forholdet mellem de pågældende hospitalsvæsen og universitetet, for det ser ud til at være i orden i hvert fald på papiret, jeg tænker mere på lægeskolernes organisation og opbygning i forhold til fakultetet. Jeg er tilfreds med den autonomi, som de på forskellige områder vil få tillagt, og jeg tror også, den antydede retningslinje for koordinationen mellem de tre lægeskoler og fakultetet er rigtig.

Med særlig tilfredshed noterer jeg mig ministerens udtalelse i bemærkningerne til lovforslaget om, at ved fastsættelse af disse bestemmelser vil de lokale forhold og den seneste udvikling inden for universitetets administration blive taget i betragtning.

I særlig grad de to sidste linjer af denne passus kan få en hel del betydning. Jeg tager det som udtryk for, at man kan forestille sig en helt ændret administrationsform, hvad universitetet angår.

Må jeg i øvrigt i forbindelse med de organisatoriske forhold til hospitalsvæsenene spørge, om det er et ægteskab for livstid uden muligheder for skilsmisse, der nu bliver indgået. Er de to parter, når bygningerne er rejst og pengene betalt, ude af stand til at lave en ny organisation af forholdet?

Den tredje bemærkning angår det økonomiske. Mit parti finder det rigtigt, at de nødvendige udgifter ved uddannelse bæres af staten, og derfor kan vi tilslutte os princippet om, at der ydes godtgørelse for de udgifter, der er fornødne til med midlertidige foranstaltninger at gennemføre den kliniske undervisning på de nævnte hospitaler: kommunehospitalet, Bispebjerg hospital og Frederiksberg hospital. Det gælder både midler til de fornødne investeringer og aflønningen af de øgede lægestabe. Vi vil også på forhånd udtale, at vores indstilling er, at når ordningen yderligere udbygges i fremtiden, vil vi ud fra det samme synspunkt være positive over for at finde en økonomisk god ordning.

[Orla Møller.]

Det fjerde og sidste, jeg vil berøre, hænger sammen med problematikken om deløsningen. Dette forslag ordner forholdene i København på grundlag af systematiske undersøgelser, et godt udvalgsarbejde og nogle gode forslag. Tilbage står imidlertid forholdene ved Århus og Odense universiteter. Jeg har tidligere forsøgt at få ministeren til at tage initiativ til nedsættelse af et udvalg, der skulle gennemarbejde problemerne for disse universiteters undervisningsproblematik, særlig hvad den kliniske undervisning angår. Jeg tror, det bliver et af de problemer, der nødvendigvis skal drøftes grundigt under det kommende udvalgsarbejde.

I ministerens fremsættelsestale finder jeg en slags indrømmelse af, at forholdene for de medicinske studenter ved i hvert fald Århus universitet ikke er problemfri, når det drejer sig om den kliniske undervisning. Hertil kommer yderligere, at prognoserne for tilgangen til det medicinske studium vurderes noget forskelligt. Det kan medføre en noget optimistisk vurdering af, at de tre lægeskoler i Københavnsområdet kan klare problemerne fremover. Måske skal der nyvurderes ret hurtigt. Flere af disse forhold overbeviser mig om, at det ikke kan være rigtigt kun at løse problemerne om den kliniske undervisning i Københavnsområdet. En helhedsløsning på dette felt kommer først, når også de andre universiteters problemer bliver gennemarbejdet. Man er både i Odense og Århus på vej med at løse problemerne efter princippet langs ad vejen. Det kan måske i løbet af nogle ganske få år bringe os i en situation, der er lige så utilfredsstillende som den, vi nu arbejder os ud af i København. Det må være bedre at forhindre, at noget sådant sker, fremfor at skulle lappe på systemer, der fra starten udviklede sig uheldigt.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig behandling i udvalget.

Stæhr Johansen: Det lovforslag, som her foreligger til behandling, er jo resultatet af den såkaldte Helga Pedersen-betænkning, som fremkom i 1968 om den kliniske del af lægestudierne her i landet. Det omfatter først og fremmest det storkøbenhavnske

område, hvor der er en akut situation, idet de aftaler, der er med de kommunale hospitaler, udløber pr. 1. februar 1970. Jeg betragter derfor dette lovforslag som begyndelsen til en række andre lovforslag; jeg mener også at vide, at et snævrere udvalg arbejder med hele den organisatoriske udvikling inden for dette studium, og dets resultater må man vel afvente, før man gennemgår hele betænkningen og de forslag, der foreligger.

Baggrunden for hele den problemstilling, der var, da man nedsatte det udvalg, der skulle beskæftige sig med spørgsmålet, var jo det stigende antal studenter inden for det medicinske studium; det er ikke mindre end ca. 10,7 pct. af samtlige studenter, som går over til det medicinske studium, og dette stærkt voksende antal studenter havde jo ikke med de lokaler og de hospitaler, der var til rådighed, den fornødne mulighed for at få en undervisning, der svarede til de krav, man med rette kan stille til en lægeuddannelse. Det blev også påpeget af Københavns universitets rektor, at det var ved at være uforvarsligt — og det er det jo, da det medicinske studium endnu er et af de få studier, hvortil der ikke er adgangsbegrænsning. Til alle de andre læreanstalter, til dem, der er de mest værdifulde, med de praktiske fag, har man jo en afgjort begrænsning, fordi man netop regner med det ansvar, man har for, at der er de nødvendige undervisningslokaler og de nødvendige lærere og samtidig også mulighederne for at gennemføre en praktisk udvikling. Det har man ikke for det medicinske studium, og selv om der ikke er nogen, der ynder adgangsbegrænsning til universitetsuddannelsen, er der alligevel sådanne forhold, der spiller ind over for de mere praktiske uddannelser, at det er et stort ansvar at påtage sig, hvis man ikke giver den studerende ungdom mulighed for at få den rigtige uddannelse. Derfor er det jo også nok et spørgsmål, der må overvejes, men forholdet er altså det, at der er mange medicinske studenter, som man er ængstelig for ikke kan få den uddannelse, der er nødvendig. Det er altså baggrunden for hele det problem, vi diskuterer, for i mange år har rigshospitalet været for lille, og patientbelægningen har ikke været alsidig nok. For det er jo en af hovedopgaverne ved en

[Stær Johansen.]
 undervisning inden for det medicinske studium; at man har patienter med praktisk talt alle de forskellige sygdomme at behandle, og det tror jeg ikke at rigshospitalet har haft i tilstrækkelig grad. Man har jo også fra tidernes morgen haft en del samarbejde med de kommunale hospitaler, men det er et samarbejde, der er vokset op i tilfældighedernes skær.

Fremover er der jo også med de forslag, som foreligger, henvisningen til, at når de 2 nye hospitaler i Hvidovre og Herlev er bygget, som man også kan indrette med undervisningsformål for øje, har man mulighed for en tredelt undervisning. Jeg mener, det er nogle rigtige beslutninger, der er taget. Derudover kan ministeren med andre enheder, f. eks. Frederiksberg hospital, træffe visse aftaler.

Hvis jeg skal kritisere den betænkning, der er fremkommet, må jeg sige, at jeg forstår slet ikke, at Frederiksberg hospital, hvis beliggenhed er væsentlig bedre end Hvidovre, Herlev og Københavns amts hospitaler og har en størrelse på 1100 senge — altså lige så mange som de hospitaler, man bygger — ikke, eftersom det kunne være gjort både billigere og bedre, er blevet inddraget under disse aftaler. Heldigvis er der altså den mulighed, jeg nævnte, for ministeren for at træffe aftaler, og det sker jo også i øjeblikket, men jeg synes nok, at dér har betænkningen en svaghed, at dér har man ikke foretaget de fornødne undersøgelser, som man burde have foretaget. Men det kan vi vende tilbage til, når sagen kommer for i udvalget.

Med hensyn til udgifterne, når Hvidovre og Herlev hospitalerne tages i brug, er forholdet det, at driften vil komme til at koste 15 mill. kr., og at den investering, der skal foretages, vil komme til at koste 8,5 mill. kr. Jeg er helt enig i den betragtning, som tidligere er blevet nævnt, at når det drejer sig om den slags undervisningsformer, er det staten, der må betale udgifterne, og ikke kommunerne. Det har jeg altså også indtryk af at der fuldt ud er enighed om.

Jeg er klar over, at denne sag hæster, men jeg tror nok, det alligevel vil være rigtigt, at man får en kortere udvalgsbehandling. Jeg kan da på baggrund af disse be-

mærkninger anbefale folketinget at vedtage dette forslag.

Enggaard: Det foreliggende lovforslag bygger som bekendt på en betænkning afgivet af et udvalg, som var nedsat for at undersøge disse ting, og jeg vil gerne indlede med en kompliment for denne betænkning, som jeg finder aldeles fremragende, klar og udtømmende på samme tid.

Vi erkender i venstre nødvendigheden af, at der sker en reorganisering af den kliniske undervisning ved 2. dels studiet. Når man bestræber sig for at søge at skære studietiden ned, i dette tilfælde skitseret til et halvt år, må forholdene nødvendigvis indrettes tilsvarende mere effektivt. Det vil bl. a. sige, at man må søge at indrette sig med et færre antal studerende pr. hold, og dette synspunkt støttes vel også af hensynet til de patienter, der skal tjene som undervisningsmateriale.

På denne baggrund er det rigtigt at sprede undervisningen på flere sygehuse, og det er også rigtigt, når man i første omgang tænker på de nye sygehuse i Herlev og Hvidovre, som er under bygning, hvorfor der kan tages hensyn til denne undervisnings særlige lokaleforhold m. v. under indretningen. Betænkning nr. 503 understreger dette synspunkt overbevisende. Det er følgelig også rimeligt, at dér efter en opgørelse af de særlige udgifter, som herved påføres de forskellige sygehuse, sker refusion fra staten af disse udgifter. Venstre kan tiltræde principperne i det foreliggende lovforslag.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de analoge problemer i Århus og Odense er løst ved særlige aftaler efter i hovedsagen samme retningslinjer. Under hensyn til, at man vel må forvente den selvejende institution Århus universitets overgang til statsuniversitet pr. 1. april 1970, og at universiteternes styrelsesforhold i det hele vil blive ordnet ved lov fælles for alle tre universiteter, vil venstre gerne udtrykke ønsket om, at denne lov kommer til at omfatte alle tre universiteters kliniske studentерundervisning. Da det jo ikke drejer sig om et detaljeret lovforslag, men om rammebestemmelser, der senere skal udfyldes ved overenskomster, vil der efter mit skøn ikke

[Enggaard.]

være særlige vanskeligheder ved at gøre loven landsdækkende, eventuelt således at den kan sættes i kraft for Odenses og Århus' vedkommende, når de nugældende arrangementer udløber.

Principielt ønsker venstre altså, at man undgår en særlig lex København, og at man her som andre steder i lovgivningen søger at have ens regler for hele landet. Så kunne man måske ved samme lejlighed ændre den unægtelig meget tunge titel, således at den f. eks. kom til at hedde: lov om lægevidenskabelig studenterundervisning.

Jeg vil gerne høre om undervisningsministerens syn på disse spørgsmål, som jeg håber kan behandles i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Jeg har herudover enkelte mindre problemer, jeg gerne ønsker at rejse i forbindelse med det udvalgsarbejde, som jeg håber vil finde sted mellem første og anden behandling.

Helge von Rosen: Jeg finder ingen anledning til at opholde mig ved hovedsigtet i dette forslag, etableringen af de to selvstændige undervisningsenheder for den kliniske undervisning, sideordnet med rigshospitalet, på Herlevs og Hvidovres kommende storhospitalet. Helga Pedersen-udvalget og alle autoriteter er åbenbart helt enige om dette hovedsigte.

Hospitalsvæsnene for København og Københavns amt har imidlertid allerede under Helga Pedersen-udvalgets arbejde givet til kende, at det især med den nye studieordning af 1967 ikke er muligt at vente, til de to storhospitalet er færdige, med at ændre det hidtidige samarbejde, hvor de to hospitalsvæsnere blot har aflåst rigshospitalet, som jo er det egentlige undervisningshospital. Kommunen og amtet ønsker simpelt hen ikke at fortsætte som hidtil. De vil have den planlagte autonomi og ligestilling med rigshospitalet påbegyndt, så man straks kan komme i gang

efter de fremtidige retningslinjer, selv om rammene og for sig ikke er der endnu.

Helga Pedersen-udvalget accepterer dette; man har jo de fornødne lærerkræfter og i og for sig også kapaciteten, selv om den ikke er koncentreret. Man accepterer det under fremhævelse af, at på længere sigt kræver en tilfredsstillende løsning en koncentration af undervisningen, som først kan ske, når de nye storhospitalet er der. På dette grundlag er det, at forslaget om en nyordning allerede fra 1. februar 1970, hvor de hidtidige aftaler udløber, er blevet fremsat.

Det radikale venstre kan tilslutte sig dette forslag. Jeg tror dog ikke, at man skal være optimist og regne med en overgangsordning kun for en kortere årrække. De to storhospitalets fulde udbygning vil kræve enorme kommunale investeringer. Jeg kan ikke lade være med i den forbindelse at tænke på hr. Stæhr Johannsens bemærkninger for et øjeblik siden om, at Frederiksberg hospital er der i dag, at det er af samme størrelse som hvert af de to hospitalet, og at hospitalet har den fornødne kvalitet i den forbindelse.

Frå Københavns og amtets side har man betinget sig, at statskassen, som der står i fremsættelsestalen, yder fuld dækning af udgifterne til etablering og drift af de nye undervisningsenheder. Dette krav er imødekommet med bestemmelserne om godtgørelse i § 2 for det første til hel eller delvis dækning af investeringsudgifterne, som der står, og for det andet for merudgifterne ved driften, hvilket, så vidt jeg kan forstå, ikke er det samme som de fulde udgifter ved driften. Det er altså i forslaget udtrykt med en prisværdig reservation, som ikke burde kunne foregribe forhandlingerne med de to kommuner om de økonomiske problemer. Det radikale venstre kan også ganske slutte sig til dette udgangspunkt for forhandlingerne.

Jeg skal gøre den bemærkning af principiel karakter, at for mig at se kan det under

[Helge von Rosen.]

de forhandlinger, der forestår, ikke være det mest afgørende, om der bliver tale om hel eller delvis dækning af anlægsudgifterne og om dækning for de fulde driftsudgifter eller kun for merudgifterne. Det helt afgørende må være, at refusionsreglerne udføres sådan, at der med overdragelsen af den undervisningsmæssige autonomi til de to nye enheder også følger overdragelse af et tilsvarende økonomisk ansvar. Dette bør kunne effektueres ved et aftaleprincip om, at der fra staten til kommunerne betales for præstationen, og hvad den bør koste, og ikke for, hvad der faktisk løber på i omkostninger. Også dér kan hr. Stæhr Johansens bemærkninger før om, at Frederiksberg hospital jo er der, måske komme til at spille en rolle.

Morten Lange: Jeg efterlyste før en samlet lov om universitetscentre. Jeg tror, det havde været en fornuftig idé, det tror jeg stadig væk, og det ender nok også med, at vi får den. Hvis vi havde haft en sådan lov, havde det forslag, vi behandler her, formodentlig været en paragraf i en sådan lov om lægevidenskabelig studenterundervisning på hospitaler, og så ville man også ret snart have taget skridt til at give loven gyldighed for Odense og Århus og måske for andre medicinske universitetscentre, som vi gennem tiderne kunne finde på at oprette. Jeg tror, det vil være fornuftigt som allerede anført at tilrettelægge loven her, så det ikke bliver en københavnsk lov. Det er muligt, det vil støde på lidt forhandlingsvanskeligheder, men det er formodentlig til for at løses.

I øvrigt tror jeg, det er på tide, at der kommer en sådan aflastning for den kliniske undervisning. Jeg synes især, det er godt, at man stiler efter at indbygge den i de hospitaler, der er under opbygning. Selv om et hospital i øvrigt er i god drift og har pæne, rene senge, og hvad man nu ellers kan sige af godt om det — jeg tænker her på Frederiksberg hospital — er det jo klart, at for at kunne udnyttede effektivt til dette formål skal hospitalet have en række studenterfaciliteter, som ikke er sædvanlige for et hospital, og så må staten naturligvis betale et eller andet rimeligt for det. Som sagt: uden dette bliver det nemt et lidt for primitivt

forsøg på aflastning, en nødløsning i stedet for en gennemtænkt og fornuftig undervisningsløsning.

Jeg skal ikke ved denne sene lejlighed en fredag komme med yderligere bemærkninger om den medicinske og kliniske undervisning og dens organisation og administration. Om den sag kunne der siges en hel del, men nogle af tingene kan vi se på i udvalget, og andre af de spørgsmål, som man kunne tage op i denne forbindelse, kommer vi nok til at se på, når ministeren om føje stund kommer med universiteternes styrelsesanordning, som jo indeholder nogle af de principper, der i den forbindelse er interessante.

Som forslaget foreligger, kan jeg tilsige min bedste vilje til en velvillig udvalgsbehandling og også gerne en hurtig sådan. Det er, så vidt jeg kan bedømme det, en sag, hvor også det tempo, vi arbejder i, er af betydning. Vi skulle gerne se at få den undervisning bragt på form så hurtigt, som det er tænkeligt muligt.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil gerne begynde med at takke alle ordførerne for tilslutning til forslaget. En række af de spørgsmål, som har været draget frem, vil egne sig udmærket til nærmere belysning i udvalget. Det er på visse punkter, ikke mindst hvad angår de økonomiske konsekvenser og de betalingsordninger, der skal træffes, en ganske indviklet ordning. Men et par spørgsmål vil jeg gerne svare på allerede ved denne lejlighed.

Hr. Orla Møller spurgte, om dette, at man traf en sådan aftale om klinisk undervisning med et hospital, betød, at det var et ægteskab for evigt, eller om man kunne opløse forholdet. Dertil må nok siges, at ifølge loven er det jo en kontrakt, som indgås med et hospital, og den vil naturligvis kunne være tidsbegrænset. Men det går formentlig sådan her som i andre tilfælde — hr. Orla Møller nævnte ægteskabet — at foregår samarbejdet godt, er det også noget, der kan vare i lang tid.

Hr. Enggaard og i øvrigt også hr. Morten Lange og hr. Orla Møller var inde på det spørgsmål, om ikke denne lov skulle gælde for alle tre universiteter, hvor der foregår medicinsk undervisning, og det kan der naturligvis være god grund til. Men jeg vil

[Undervisningsministeren.]

gerne gøre opmærksom på baggrunden for dette lovforslag og på det, som gør, at det haster med at få det gennemført. Det er ved Københavns universitets medicinske fakultet, vanskelighederne ved at gennemføre den kliniske undervisning af studenterne efter den nye studieordnings gennemførelse er særlig store. De er det, fordi rigshospitalet, skønt det er undervisningshospitalet, ikke kan klare hele den kliniske undervisning. På det grundlag var det, at det udvalg blev nedsat, på baggrund af hvis betænkning lovforslaget er udformet. Det er altså et ganske særligt organisatorisk problem, som foreligger i forbindelse med Københavns universitet, og udvalget behandlede kun hospitalsproblemerne i tilknytning til Københavns universitet. På baggrund heraf er betænkningen udformet, og forslaget følger altså betænkningen.

Jeg kan føje til, at der for Odense universitetets vedkommende er en aftale mellem universitetet og Odense amts og bys sygehus om den organisatoriske opbygning. 2. dels undervisningen ved Odense universitet begyndte, så vidt jeg erindrer, den 1. februar 1969; det er altså kun 2. semester, man nu har den kliniske undervisning ved Odense amts og bys sygehus; dér er problemet altså ikke nær så akut og presserende som i København — hvis det overhovedet er presserende i Odense. Men det er klart, at vi på baggrund af dette lovforslag er rede til at optage forhandlinger med Odense amts og bys sygehus om en betalingsordning, som formentlig må følge de samme linjer.

Noget tilsvarende vil vel komme til at gælde for Århus universitet. Her har der igennem en længere periode været en betalingsordning med Århus kommunehospital efter ganske særlige regler, og når nu formentlig — jeg siger udtrykkelig formentlig — Århus universitet ved den nye styrelseslov for universiteterne, som vil blive fremsat efter jul, bliver et statsuniversitet og der samtidig sker en ændring af de kommunale strukturer omkring Århus, vil det vel være naturligt at tage spørgsmålet op og finde en tilsvarende organisations- og betalingsform ved Århus universitet.

Om det skal inddrages i denne lov eller tages op parallelt med den ordning, der

træffes her, skal jeg ikke kunne sige; men det er en af de ting, vi meget gerne vil drøfte i udvalget. Jeg tror ikke; der er nogen principiel uenighed om dette, det går vist mere på den rent praktiske fremgangsmåde. Derom må jeg have lov til endnu en gang at understrege, at det altså er et ganske særligt organisatorisk problem for Københavns universitet, som man meget gerne vil have løst nu.

Hr. Helge von Rosen var inde på nogle betragtninger om refusionsreglerne og nævnte, at der med autonomi på det organisatoriske område også burde følge økonomisk autonomi og økonomisk ansvar, sådan at man betalte for, hvad præstationerne burde koste, og ikke hvad de eventuelt blev gjort op til. Princippet synes jeg lyder meget tiltalende og rigtigt, men jeg vil gerne drøfte det nærmere i udvalget for at se alle enkelthederne og konsekvenserne af det.

Så skal jeg med disse ord sige tak for modtagelsen af forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående et endnu ikke fremsat lovforslag om ændring af lov om valg til folketinget.

(Jfr. tidenden sp. 2095).

Valgt blev: *Havnstrup Clemmensen, Asger Jensen, Ståhr Johansen, Poul Schliiter, Steiter, Henry Christensen, Jens Chr. Christensen, Enggaard, Niels Eriksen, Skytte, Bernhard Baumgaard, Svend Haugaard, Ove Hansen, Jørgen Peder Hansen, Hans Hækkerup, Per Hækkerup, Peter Jørgensen, K. Axel Nielsen, Børge Schmidt, Tastesen og Aksel Larsen.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af dags dato meddeler finans-

ministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om boligsparekontrakter.

Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v. ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags 3. behandling.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af kildeskatteloven, forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave og forslag til lov om ændring af landsskatteretsloven har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Henry Sørensen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for Grønland at stille følgende spørgsmål:

„Hvorledes vil ministeren begrunde, at en serie store fiskertrawlere, som for dansk regning skal bygges til fiskeri i Grønland, er blevet bestilt på udenlandske værfter?“

Medlem af folketinget Kofoed har meddelt mig, at han ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke foranstaltninger agter ministeren at træffe til beskyttelse af danske fiskere på internationalt farvand i Østersøen?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spærgetid.

Fra Stortingets Nobelkomité er modtaget en henvendelse om uddeling af Nobels fredspris for 1970. Blanketter til eventuel indstilling herom er fremlagt i læseværelset.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om boligsparekontrakter.*

Lovforslaget må ses i sammenhæng med de reformer, som regeringen har foreslået med henblik på at tilvejebringe en bedre balance på kapitalmarkedet. Jeg skal med hensyn til en samlet vurdering af disse forslag tillade mig at henvise til økonomiministerens redegørelse i folketinget den 9. december.

Det er regeringens opfattelse, at en væsentlig forudsætning for en bedre balance i den danske økonomi er en forøget privat opsparing. Det skal samtidig understreges, at en strukturel ændring i retning af øget selvfinansiering inden for byggesektoren vil være et betydningsfuldt bidrag til en større ligevægt på kapitalmarkedet. Det foreliggende forslag tager sigte på at fremme den private opsparing til boligformål igennem en præmiering af en sådan formålsbestemt opsparing, der bindes i en vis periode. Regeringen påregner hermed at kunne fremkalde en opsparing, der ellers ikke ville have fundet sted.

Opsparing under den foreslåede ordning vil kunne gennemføres af alle personer over 18 år. Ved oprettelse af en boligsparekontrakt i et penge- eller låneinstitut vil man kunne opnå en præmie fra staten, såfremt der over en periode på 3 til 5 år i månedligt gennemsnit opsøres mindst 100 kr. og højst 500 kr. Præmien beregnes som 4 pct. p. a. af det til enhver tid opsårede beløb og tilskrives, når opsparingen udbetales til boligformål.

Det foreliggende forslag er i lighed med præmieopsparingsordningen ikke baseret på skattemæssige lempelser, men på den opmuntring til opsparing, som udbetaling af en kontant præmie ud over den normale forrentning vil være. Forslaget har det specielle sigte at fremme den opsparing, der finder sted med henblik på fremskaffelse eller forbedring af egen bolig og adskiller sig derved fra de andre gældende opsparingsordninger. Det skal bemærkes, at det under det nuværende høje renteniveau vil være en anselig samlet ydelse, der vil kunne opnås ved opsparing i henhold til en boligsparekontrakt.

Det er ikke muligt at angive, hvor store statens udgifter i forbindelse med præmieringen vil blive, da det ikke kan forudses, hvilket omfang opsparingen i henhold til boligsparekontrakter vil få. Såfremt der opsøres 100 mill. kr. årligt over en fem års periode, vil præmieudgiften blive ca. 50 mill. kr.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets enkelte bestemmelser og bemærkningerne dertil, tillader jeg mig at anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.